

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvum Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisque Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Decisiones Casvum Conscientiæ Ex Doctrina Consiliorvm Martini Ab Azpilcveta Doctoris Nauarri collectæ, & iuxta librorum iuris Canonici dispositionem in suos Titulos distributæ

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

Titvlvs II. De Simonia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13903

DECISIO III.

Ex cons. 4. alias 8.

Inquisitor, seu Index, qui multos reos alias sufficienter indicatos, torqueri facit, non data eis indiciorum copia, nec assignato termino ad defensiones suas faciendas, quia non petierunt sibi dari; & in causis procedit bona fide ad eorum condemnationem non repetitis testibus, qui de consuetudine loci ut plurimum non soliti sunt repeti; nec peccat mortaliter, nec non dando copiam indiciorum non petenti ad ullam restitutionem & satisfactionem parti laesae faciendam tenetur. Quia lex de indiciorum copia reo ante torturam danda humana est, & obscure lata, l. cum vnus. §. cogniturum, ff. de quaestioni. & de postulante reo. intelligitur: Non peccat autem, nec meretur poenam non dando copiam indiciorum non petenti saltem in foro conscientiae, quando indicia verè coram Deo sufficientia sunt; c. Deus omnipotens 2. q. 1. maxime cum lex de repetendis testibus, nec Diuini, nec iuris naturalis sit, sed tantum humani; & consuetudo loci a poena saltem temporali excuset; c. si. de consuet. & gl. in c. denique. d. 4. qui vero legem humanam ex causa, quae sibi bona fide videtur iusta, transgreditur, licet verè talis omninò non sit, venialiter tantum peccat. ita S. Tho. 2. 2. q. 96. art. 6. & ibi Caiet. & Nau. in Man. praelud. 8. nu. 14. & c. 23. nu. 42.

DECISIO IV.

Ex consil. 5. deest in Nouis.

Fiscus cum concurrunt fideicommissum, & prohibitio alienandi etiam quoad vitam, vel prohibitio alienandi tantum, non succedit, nec etiam reo viuente aliquid allequi per confiscationem potest. l. Statius §. Cornelio, ff. de iu. fil.

DECISIO V.

Ex cons. 54. alias 41.

Cum excommunicari nemo possit pro peccato praeterito, nisi notorium sit, vel de illo condemnatus fuerit, & parere noluerit; c. nemo 2. 1. q. 3. sed solum pro futuro, vel pro contumacia nolendi pro praeterito satisfacere; c. ex parte. l. de verb. signi & glo. ibi Episcopus in monitorio, publicando, ad finem reuelationis sub poena excommunicationis contra eos, qui nomen Dei, aut sanctos eius blasphemant, vel qui praesentes fuerint, temperatè procedere debet procedendo primum per viam visitationis, & inquisitionis generalis. c. 1. de offic. ord. ut sic postea per inquisitionem specialem iuste procedere possit. c. Inquisitionis. de accus.

DECISIO VI.

Ex cons. 1. in Nouis deest in antiquis.

Offensus, licet rancorem, & odium inordinatum dimittere teneatur, c. fin. de poen. d. 5. iniuriam tamen sine praevia satisfactione remittere non tenetur, sed apud iudicem, ut delinquens puniatur, tuta conscientia in iure potest ex S. Thom. 2. 2. q. 108. art. 1.

DECISIO VII.

Ex cons. 2. in Nouis deest in antiquis.

Correctio fraterna criminis occulti a denunciante potest omitti, quando vel peccatum occultum infectuum est aliorum, ut sunt haeresis, & etiam fornicatio religiosorum, ex S. Tho. 4. d. 19. q. 2. art. 3. ad 2. aut alteri nocuum; ut ait Syluest. verb. correctio. q. 6. vel damnum futurum timetur, vel eam probabiliter creditur non profutura: Tunc autem correctio non profutura creditur, quando quis peccat ex malitia & electione, & non ex passione, vel infirmitate; praesumitur autem quis ex malitia peccare, qui frequenter & quasi sine freno peccatum committit, ac si prohibiti non esset ita S. Thom. 2. 2. q. 33. ar. 8. ad 1. Sed & socium criminis denunciandum secreto superiori tanquam patri, Superiori praecipere, & religio statueri potest, & qui contrarium docet, dogma damnandum tradit, ut ait Iulius 3. in statutis Franciscanis.

DECISIO VIII.

Ex cons. 4. & 5. in Nouis, eadem fere sunt, & desunt in antiquis.

Inquisitionis indicium infamia praecedere debet, etiam quoad regulares, nec sufficit depositio de delicto vnus, immo nec duorum etiam legitime receptorum testium, qui eiusdem criminis socij sunt, de seipsis contra reum deponentes, maxime si mulieres sint. c. Mulierem 13. q. 5. & c. inquisitionis de accus. quoad delicta vero impedienda, aut legitime iam inchoato iudicio, ad coadiuuandas alias probationes admitti possunt, modo de delicto futuro sufficienter aliunde, quam a maleuolis & susurrionibus, timendum esse constet.

TITVLVS II.

De Simonia.

S V M M A R I V M.

- 1 Praestationes beneficij imponi sine simonia possunt ex Papae priuilegio.
- 2 Simonijs absoluendis, quando onus monendi complices imponi possit.
- 3 Simonia est, conuenire inter concurrentes, quod alter alteri defectus non opponet.
- 4 Simonia est promittere pensionem soluere, si inueniatur imposita super altero beneficio permutato.
- 5 Simoniaca iudicabitur pactio, ut resignans alius quid pro resignante soluat.
- 6 Simoniaci sunt pacificentes, ut se mutuo inueniunt in lite beneficij, & qui obtinuerit, alteri pensionem soluat.
- 7 Notarius non potest magis capere pro cabamo, quam Episcopus pro ordinatione.
- 8 Simonia est, dare beneficium, ut illud sibi, vel alij reseruata pensione, resignet.
- 9 Simonia non est, dare spirituale minus principaliter ob temporale, nec contra.
- 10 Causa minus principalis, & impulsua simoniam non inducit.
- 11 Simonia est, resignare beneficium litigiosum, ut resignarius euicta lite pensionis constitutioni consentiat.
- 12 Resignans beneficium sola intentione ut detur alteri in particulari, non est simoniacus, secus si intercedat pactum.
- 13 Simonia ut sit, sufficit voluntas emendi spirituale eum pacto.
- 14 Simonia est, accipere quid pro lite ris collationis, sicut pro collatione.
- 15 Renunciatio simoniaca realiter ipso iure est nulla.
- 16 Simoniam committit procurator alteri beneficium cum pacto, ut alter ei det aliquid.
- 17 Simonia si sit in ordine, vel beneficio, annexam habet excommunicationem, non autem si sit in pensione.
- 18 Simonia est, soluere pensionem aliquam impediendi expeditionem literarum.
- 19 Simonia conuentionalis ab vtraque parte completa, sit realis.
- 20 Simoniaca est conuentio etiam si per eam promittens nihil perdat, nec pro nisiario queratur.
- 21 Collatio beneficij cum pacto, ut dimidium fructuum alteri detur, simoniaca est.
- 22 Eligentes dignum omisso digniore ad restitutionem non tenentur.
- 23 Electores conuenientes non eligere alios nisi ex seipsis, simoniam committunt.

K

Per-

- 24 Permutatio Beneficij vt suum detur tertio, simoniaca.
- 25 Renunciās beneficium principaliter, vt ob id ad aliud presententur, est simoniacus secus si secundario.
- 26 Simonia non est in utuare episcopo principaliter ob amicitiam, & secundario vt sibi, vel alteri beneficij querat.
- 27 Simoniaca presentatio gratiam subsecutam annullat.
- 28 Presentatio cum pacto, vt presentatus presentationē pro se qui debeat in solidum non est simoniaca.
- 29 Confidentia illicita in resignationibus tantum simplicibus committitur.
- 30 Confidentia ex sola partium intentione in mente retenta non inducitur.
- 31 Confidentia censetur, si resignans a resignatario pensionē, vel fructus capiat.
- 32 Confidentia per verba generalia iactatoria non inducitur.
- 33 Collatio beneficij in fauorem ignorantis simoniam cum tertio commissam est valida, & fructus, dum ignorat, facit suos, sed sciens tenetur beneficium dimittere.
- 34 Resignatarius nolens soluere pensionem alteri, quam resignanti reseruatam pretertextu confidentia admissa, ius elidit.
- 35 Renunciatio fructuum decursorum inter colligentes non est simonia.
- 36 Confidentia illicitam non admittit impetrans alicui beneficium, & confidens quod illud postea in sui fauorem sit renunciaturus.
- 37 Intellectus Extravagan. Cum primum. Pij V. in simoniacos.
- 38 Simoniacus in beneficio quamuis excommunicatus sit, non tamen est irregularis.
- 39 Renunciāns beneficium cum spe, quod ordinarius conferet cui ipse volet, non peccat.
- 40 Beneficium absque titulo excipiens peccat, & fructus restituere tenetur.
- 41 Renunciare beneficium, vt detur alteri, non est in iure prohibitum.
- 42 Simonia est remittere debitum pro constitutione pensionis, non tamen incurritur excommunicatio.
- 43 Simonia ut completa sit, sufficit, ut conuenta in parte compleantur.
- 44 Permutatio beneficiorum, & uenditio fructuum alterius simul fieri nequeunt sed diuersi tempore sic.
- 45 Simoniaca conuentio non ex utraque parte completa, non est realis.
- 46 Personatus, seu beneficia personalia, sine ecclesiastica auctoritate institui non possunt.
- 47 Conuentio inter monentem, & alicum, que simoniaca, & que non.
- 48 Beneficium resignans cum pacto ut alter soluat pensionem, simoniam committit.
- 49 Scholaris loco Collegij pretio renunciāns, simoniacus est, & pauperibus acceptum restituet.
- 50 Resignatio cum pacto, & apocha tradita, ut resignans percipiat fructus, dum uiueret, an simoniaca.
- 51 Simoniam committere censetur, qui ante ius in re dat aliquid.
- 52 Mutuare alicui, ne ab incepta permutatione discedat licet.
- 53 Pensionem emens, aut vendens, non excommunicatur.
- 54 Simonia mentalis non inficit actum, nec cogit restituere.
- 55 Simoniam committit tollens impedimenta, que iuridice ad quarendum beneficium opponi possunt.
- 56 Beneficium qui bona fide suum esse credit, licet non sit, eadem deseruere tota distributione lucratur.
- 57 Beneficium ante irregularitatem adeptum ipso iure non perditur.
- 58 Beneficium alteri interuentu Simonie procurans est excommunicatus.
- 59 Simonia est, dare aliquid pro dimissorys impetrandis.
- 60 Beneficium per simoniam ignoranter commissum adeptum est renunciandum.
- 61 Beneficium ob simoniam renunciatum, renuncianti denuo conferri non potest.
- 62 Canonicus ob simoniam se ignorante admissam denuo creatus, ultimum locum occupat.
- 63 Ordinatus scienter per simoniam est irregularis.
- 64 Fructus beneficiorum male percepti, tribus modis restitui possunt.
- 65 Pensionem redimere, & obligationem eam si luendi diuersa, hoc sine auctoritate Papa fieri potest, illud non.
- 66 Liti beneficiaria copositio auctoritate iudicis fieri potest.
- 68 Simonia in collatione per tertium commissa parti eam ignorantanti non nocet, nisi quod illam rescians, statim renunciare debet.
- 68 Degradatio actus spiritualis, sicut promotio ad ordines, pretio isle fieri nequit.
- 69 Ius patronatus pretio conducens, simoniacus, sed non excommunicatus.
- 70 Vicarium episcopi pretio conducens, simoniam admittit, non tamen excommunicatur.
- 71 Concordia vt unus iuri suo renunciet, & alter pecunias det, iure fori simoniaca censetur.
- 72 Prelati regulares possunt ad nutum, & sine causa priuare subditos officijs.
- 73 Simonia est, pro admissione ad religionis habitum quid accipere.
- 74 Simonia an sit, episcopo dicente, conferam tibi tale beneficium si tu mihi 20. impensa pro alendo, predecessorem tuum captum soluas.
- 75 Beneficiarius retinere beneficium non valet, habita scientia de simonia per mediatorem impetratiue commissa.
- 76 Valoris dolosa expressio pernicii, sum mendacium, & gratiam facit surreptitiam.
- 77 Confidentaria censetur retrocessio beneficij intra breue tempus secuta, & non alias.
- 78 Simonia sola voluntate committitur, si d. p. n. eius non incurritur.
- 79 Beneficium si quis resignet in manibus ordinarij, pacto promisso, vt conferatur tali, est simonia.
- 80 Simonia non dicitur reciproca, quando non interuenit pactum, nec conuentio.
- 81 Resignans beneficium in manibus ordinarij cum spe, quod conferat alteri, pro quo rogauerit, non est Simoniacus.
- 82 Simoniaca renunciatio est ipso iure nulla, & omnia, que post illam sequuntur.
- 83 Mediator rogatus, vt oblata restitutione expensarum Bullarum suadeat alicui resignationem beneficij, an, & quando simoniam committat.
- 84 Resignanti pacisci non licet, vt alius beneficium aliud renunciet.
- 85 Simonia conuentionalis est, si resignanti promittatur, quod fructus percipiet.
- 86 Simoniaca est omnis renunciatio beneficij cum pacto etiam conuentionali.
- 87 Competitori digniori, si vt desiit, promittatur temporale, est simonia conuentionalis.
- 88 Permutatio pinguioris beneficij cum minus pingui cũ pacto, est simoniaca.

- 89 *Confidentialis simonia est, si compermutantes pacifcantur.*
- 90 *Simonia crimen, etiamsi detur res modica, graue peccatum est.*
- 91 *Examinator, an promouendum in actu examinis clariorem reddendo, penas incurrat.*
- 92 *Fauorem, apud alium interponens pro aliquo ad Cardinalatum promouendo, an sit simoniacus.*
- 93 *Simonia an sit extinguere pensionem, vt alter annua illi praestet.*
- 94 *Venia peccati non datur nisi correcto.*
- 95 *Simoniace de beneficio: si pensione prouisus, interim fructus facit suos.*
- 96 *Resignarius pecunias pro expeditione literarum resignanti mutans, an sit confidentiarius.*
- 97 *Resignarius accepta possessione beneficii, resignanti an aliquid dare possit.*
- 98 *Resignans an post resignationem, & captam possessionem a resignatorio, vicarius ad regimen beneficii constitui possit.*
- 99 *Confidentiarij promittentes resignanti retrocedere, an olim pacta seruare teneantur.*
- 100 *Beneficio, post eius erecti nem vacanti onus imponi potest a superiore, non tamen persona de eo prouidenda.*
- 101 *Paruus petens, aut exigens aliquid dari solum pro benedicti one nuptiarum, non est simoniacus.*
- 102 *Extraneus Pij V. contra simoniacos lata inhabilitans simoniace acquirentes beneficia, non ligat acquirentes pensionem.*
- 103 *Ignorantia probabilis a censuris & penis excusat.*
- 104 *Mediator simonia restituere tenetur fructus beneficii ex causa suae mediationis male perceptos.*

DECISIO I.

Ex cons. 1. alias 3.

Prestationes ab immemorabili tempore alicuius ecclesie Canonis in collatione beneficii, siue a Papa, siue ab ipsis Canonis facta, solui solita sine labe Simonie solui, & accipi possunt. Papa enim huiusmodi annate solutionem facientem predictis canonicis, seu capitulo eorum ad se honeste sustentandam, quoties beneficium vacauerit imponere potest, arg. extrau. Suiccepti. Ne Sede vacante, is cui beneficium confertur iuste sine simonie vitio conferenti, vel cuiuslibet alij in tituli acceptationem promittere potest, quicquid iuste post acceptationem debet: Quia expressio eius, quod tacite intelligitur, simoniam non inducit; Glo. in c. ad audientiam 2. de rescript. & praestatio huiusmodi immemoralis iustitiam dandi, & accipiendi causam esse praesumitur. cap. super quibusdam. de verbor. sign.

DECISIO II.

Ex cons. 2. alias 101.

Quamuis aliquando Confessarius, vel Penitentiarius Summus, vel Minor ei, qui simoniam admisit, & absolutionem a peccato, vel a censuris petit, iniungere possit onus mouendi eum, cum quo simoniam admisit, vt eius penitentiam, & restitutionem faciat quam ob id facere tenetur, nihil enim quando ex circumstantijs personarum, & causarum cogitur, id absoluendo nimis graue non fore, & prodesse possit, & non obesse apparet; Id tamen regulariter faciendum non est, cum nec vlla ratio in iure Diuino, Naturali, aut humano fundata reddi possit, cur magis teneatur simoniacus admonere sui peccati confortes, & complices quam in alij, qui alia grauissima peccata committunt, & censuras grauioribus, quam simoniaci incurrunt; Nec lex vlla sit, quae hoc onus simoniaci imponit, capit. Quoniam. cap. cum essent, & capit. Nobis. de simonia.

DECISIO III.

Ex cons. 3. alias 40.

Dvo clerici opponere se volentes vni beneficio patrimoniali vacanti, & vnus eorum minus dignus, alteri digniori opponere volens irregularitatem, veram quidem, sed occultam, quam probare non potest, nec in iudicium deducit, sed interuentu amicorum conuenit inter ambos, vt omnibus exceptionibus omissis se submittant examini, & qui iudicatur dignior, habeat beneficium, & alteri pensionem annuam cum beneplacito Sedis Apostolicae soluat; & deinde dignior dispensationem super irregularitate, & retentione beneficii obtinet, nulla tamen facta mentione de praedicta conuentione; talis collatio propter praecedentem irregularitatem est nulla; ex Innoc. in cap. cum nostris de confess. praeb. & cap. cleri. de cler. excom. mimit. & tenetur dignior, cui collatum est beneficium ad restitutionem minus digno faciendam eo modo, quo impediens aliquem ab officio, vel beneficio consequendo tenetur: ita Na. in Man. c. 17. nu. 69. Quia minus digno fuit ius ad rem quaesitum in beneficio coram Deo, & in foro conscientiae, & huiusmodi conuenticio de non opponendo alteri exceptionem propter promissionem pecuniae, est simoniaca ex Nau. in Man. c. 23. nu. 100. non quidem realis, quia non fuit ab vtraque parte impleta, sed conuentionalis solum, eo quod licet minus dignus adimpleuit eam non opponendo dignior tamen non adimpleuit constituendo, aut soluendo pensionem, & consequenter non fuit incurta ipso iure excommunicatio, nec irregularitatem nouam celebrando incurrit.

DECISIO IV.

Ex cons. 4. alias 51.

Dvo volentes beneficia sua permutare, & conuenientes, quod si vllum illorum beneficiorum inueniatur aliqua pensione grauatum, is, cuius erat illud ante permutationem, pensionem illam solueret, Simoniam saltem conuentionalem committunt; quia interuenit pactum, quod est medium permutationis faciendae, & omne tale renunciationem, collationem, & permutationem simoniacam efficit, cap. quam pio. 1. q. 2. & cap. si de pact. Quod si consecrata, postea permutatione, ordinarij auctoritate, nulla de praefato pacto facta mentione, appareat alterum illorum beneficiorum esse pensione grauatum, is, qui ante permutationem pensionem debebat, si pensionem, antequam impetretur facultas a Papa id faciendi, soluat, simoniam, quae prius conuentionalis tantum fuit, (eo quod solum promissio de soluendo pensionem praecessit, quae nondum impleta fuit, & proinde ad simoniam realem non peruenit) realem soluendo committit, cum iam ex vtraque parte impleta sit promittendo scilicet & soluendo, ita Na. in Man. c. 23. nu. 106.

DECISIO V.

Ex cons. 5. alias 25.

Pactio, qua renunciarius certam pecuniam pro renunciante beneficio soluere promittit, si in fauorem suum illud resignet, conditione impleta, simoniaca est ex vtraque parte, cap. quam pio. 1. q. 2. & c. fin. de pact. & renunciatio talis vt pote simoniaca, nulla, & inuvalida est, ita Innocent. in capit. cum vniuersorum, de rerum permutat.

DECISIO VI.

Ex cons. 6. alias 47.

Dvo litigantes super beneficio, quod vterque per statuta foundationis sibi debitum esse contendit, & superuenientibus alijs litigatoribus eadem ratione sibi debitum contendentibus conuenientes inter se, vt mutuo se se contra alios inuent, & alteruter eorum, qui obtineret, alteri constitueret certam pensionem, & vt impensa essent communes, quae omnia, excepta poena pecuniaria, sub qua se ad id obligabant, beneplacito Papae subderunt, ita quod sine illo nulla essent, & praeterea, vt communibus impensis beneplacitum impetraretur; Post

K 2 que

quæ alter eorum altero desistente obtinet victoriam & possessionem pacificam adeptus, præfatam pensionem alteri soluere renuit; vt tamen alter a minus litigandi, quas faciebat, cessaret, mille aureos ei dat pro impensis, & laboribus ante, & post prædictam conventionem factis ante beneplacitum Papæ impetratum, quod postea impetrare non curauerunt; simoniam conventionalem commississe censendi sunt; eo quod conventio illa quoad penam Papæ beneplacito subiecta non fuit; voluerunt enim, vt pena, sub qua se obligauerunt, valetet, esto non accederet beneplacitum Papæ; Et præterea ex alio capite conventio hæc simoniaca est, quatenus nimirum datum, & acceptum fuit adiutorium promissum ab vna parte, antequam beneplacitum Papæ impetraretur; secus si postquam prætitum fuerit; ex Nau. in Man. cap. 23. nu. 108. qui enim promittit dare centum pro beneficio sibi conferendo, si Papæ placuerit, & non alias, & soluit illa pro ipso ei collato, antequam placeat Papæ; a simonia non excusatur: Positum enim sub conditione nihil ante illius eventum operatur. cap. si prote. de ref. in 6. d. omnis. Infti de verb. oblig. Fuit autem simonia conventionalis tantum; non autem realis, eo quod ab vt aq. parte impleta non fuit; quamuis enim vnus eorum pro sua parte impleuit, alter tamen non impleuit, qui pensionem illam post beneficij consecutionem soluere noluit, & præfatos aureos dedisse censetur pro impensis, & pro vexatione iniusta redimenda, quam probabiliter timebat, quod est licitum c. dilectus 1. de simonia. vnde penas contra simoniacos latis non incurrit.

DECISIO VII.

Ex cons. 7. alias 2.

Cum sacris canonibus a Concilio Tridentino scilicet 22. cap. 1. de ref. & scilicet 24. cap. 14. de ref. approbatis, & innovatis, cautum sit, ne aliquid pro institutionibus, vel collationibus beneficiorum accipiatur, saltem in pios vsus non conuertendum, cap. ex multis. 1. q. 3. cap. instituatur. cap. cum in ecclesie. & cap. iacobus de simo. & Notarius non potest magis pro calamo, quam Episcopus pro ordinatione, & institutione, capere: cap. 1. de simon. & cap. sicut episcopus. 1. q. 2. Non potest Secretarius Cardinalis Rom. scutum vnum pro subscriptione, & Registratura Bullæ prouisionis beneficij ecclesiastici, & alterum scutum pro impressione seu appensione sigilli in suprascripta Bulla, accipere dummodo nullum alium laborem in Bulla adhibeat; quicquid consuetudo talis ibi vigeat cum talis consuetudo etiam immemorialis a Concilio Tridentino sublata sit.

DECISIO VIII.

Ex cons. 8. alias 6.

Habens indultum ad conferendum beneficia cuiusdam ecclesie & vacante canonicatu eiusdem ecclesie illum suo familiari confert cum conditione, vt ipse eum daret alteri referuata sibi pensione centum aureorum, & si maior pensio constitui posset illa referretur alteri, qui familiaris canonicatum præfatum acceptans illum alteri renunciat referuata sibi pensione etiam centum aureorum cum conditione, vt reliqua maior pensio quæ imponi posset, referretur cui vellet ille habens indultum: simoniam non solum conventionalem sed etiam realem committit; eo quod inter habentem indultum, & familiarem suum interuenit pactum conferendi talem canonicatum & beneficium suo familiari, & vt familiaris illum renunciet referuando sibi pensionem centum aureorum, & alteri quicquid amplius referuari posset quod pactum, cum ex parte habentis indultum fuerit in totum completum, & ex parte familiaris saltem ex parte, sufficiens est ad simoniam realem constituendum, ita Nau. in Ma. cap. 23. num. 105.

DECISIO IX.

Ex cons. 9. alias 16.

Renuncians beneficium principaliter, vt detur alicui idoneo, cum sp. minus principali concepta, quod erit ei gratus, sine qua non ei renunciaret, nullam simo-

niam committit: sicut neque e contra simoniacus est, qui recipit beneficium ex tali renunciatione; eo quod simonia non est dare spirituale minus principaliter ob aliquod temporale: neque e contra dare, aut facere aliquid temporale minus principaliter pro spirituali; ex Nau. in Man. cap. 23. nu. 100. Neque simonia est resignare spirituale, & illud acceptare principaliter ob amicitiam, & benevolentiam, quæ sunt bona inæstimabilia, sperando mediâ & minus principaliter aliquod temporale, ex illa benevolentia: ita S. Tho. 2. 2. q. 78. art. 2. & licitum est dare, aut facere aliquid temporale, principaliter ad alicuius amicitiam & benevolentiam, quæ sunt bona inæstimabilia, querendam sperando exinde mediâ, & minus principaliter, aliquod spirituale donum factum, vt ait S. Tho. vbi supra & Caiet. ibi. Fel. in ca. ad audientiam 2. de ref. & Nau. in Man. cap. 23. nu. 106. Quæ de causa licitum est seruire Prælati minus principaliter ob beneficia consequenda etiam si non seruiret illis, si alias illa non speraret. cap. constituit. d. 74. & cap. ad nostram de elect. glo. in cap. cum sicut. de simo. Sicut etiam licitum est clericis seruire Deo in ecclesijs ob spem ascendendi ad dignitates earum, cap. si officia d. 59 & cap. consulere. d. 74. Neque simonia est dicere Missas, quas non dicerent; si solitæ prout eis non darentur; Neque simoniæ damnâdi sunt qui principaliter surgunt ad horas propter Deum, & minus principaliter propter distributiones, etiam si ad illas non surgerent, nisi illas lucraturos se sentirent. ex S. Tho. quodlibet 8. artic. 2. & Maior. 4. d. 21. q. 1.

DECISIO X.

Ex cons. 10. in vtrisque.

Patronus ecclesie cathedralis aliquem præsentare promittens, & præsentandi cognatus rogatus a patrono, vt in gratiam prædictæ promissionis aliquam ei pecuniæ summam concedat, quam ipse dat, sed prædictus patronus antequam illum præsentat, moritur, & sic promissio nullum sortitur effectum; si postea præsentandus a suo cognato rogatus dictam summam ei soluat, ne cognatus dânum sentiret, quamuis in hoc eventu prædictus patronus, & cognatus præsentandi simoniam conventionalem ex vna tantum parte completam commiserint; ipse tamen præsentandus nullam exinde simoniæ labem incurrit, ex eo quod soluit cognato pecuniâ, quam contemplatione ipsius, ipso præsentando ignorante, patrono cognatus prius dedit, ne a promissione Episcopatus retrocederet; quia non soluit pecuniâ ab ipso datam eo sine, vt simoniam a cognato, & patrono commissam approbaret, sed longè alio, videlicet ne cognatus iacturam aliquam in pecunia amicæ eius causa insumpta patiatur, intendendo pro fine principali amicitiam, & gratitudinem quam amor ille merebatur, quo cognatus ad illam pecuniâ ipsius causa dandam mouebatur, licet illa datio sibi displiceret, & eam damnet, quæ datio facta a cognato solum causa impulsiva, cur dictus præsentandus pecuniâ hanc cognato suo soluit, non autem finalis, & principalis censi debet; causa vero talis impulsiva simoniam non inducit: vt ait Nau. in Man. cap. 23. num. 100. præsertim cum præsentandus iste, simoniam illam inter cognatum & patronum ante commissam ignoraret, donec is, cui facta fuit promissio, mortuus fuerit, nihilque ex huius pecuniæ solutione assequi sperat.

DECISIO XI.

Ex cons. 11. alias 35.

Resignans beneficium litigiosum sub conventionem, vt resignatarius euicta lite constitutioni pensionis consentiat, subsecuta victoria, & pensione soluta, simoniam realem committit, ob quam ipso iure censuræ, & alię pœnæ incurruntur: cap. de simoniace, & cap. de regularib. de simo. & Na. in Ma. c. 23. nu. 100. & 111. & resignatarius beneficio renunciare tenetur, nec fructus adeptus sine noua prouisione retinere potest.

lem ex vtraque parte completam committit, vt ait Nau. in Man. c. 23. nu. 101. vnde cum titulus beneficij, quem per talem renunciationem simoniacam habuit, sit nullus, ad restitutionem fructuum male perceptorum pauperibus, vel operibus pijs tenetur. Quod si aliquod aliud beneficium ante simoniam præfatam obtinuerit, illud in foro conscientie retinere potest, non autem si postea fu erit obtentum.

DECISIO XX.

Ex consil. 19. de est. in Nguis.

20 **R**esignans beneficium in fauorem alterius, & præter duas pactones illicitas, & simoniacas, adicit tertiam, scilicet vt is in cuius fauorem resignat, teneatur soluere pensionem etiam literis non expeditis, si obtenta sit absolutio super duab. pactonibus prioribus, tacita tertia, tertia hæc simoniaca erit, & gratiam annullat etiam si per talem pensionem promittens nihil perdat, nec a quid promissio acquiritur, & tot excommunicationes incurrit, quot pacta simoniaca fuerunt, & ideo tot necessariae sunt absolutiones quot erant excommunicationes, vel vna quæ tribus respondeat. ca. ex parte. de offic. ordin.

DECISIO XXI.

Ex consil. 20. alias 4.

21 **E**piscopus beneficium simplex conferens vni cum pacto, & conditione, vt dimidium fructuum det alteri, & alter collationem hanc cum prædicto pacto, & conditione acceptat, & capta possessione dimidium fructuum alteri, vterque simoniam realem committit; Cum omne pactum, modus, & conditio (quæ iure non inest) collationi beneficij adiecta eam simoniacam efficit, c. quem Pio. 1. q. 2. & ca. fin. de pact. glos. in c. dudum. de præb. in 6. quæ & realis erit, si ab vtraque parte completa sit, & proinde censuras inducit.

DECISIO XXII.

Ex consil. 21. alias 8.

22 **L**ectores beneficij curam animarum habentis digniorem eligere tenentur, c. licet. 8. q. 1. c. vnum. §. nunc autem d. 26. & S. Thom. 2. 2. q. 63. art. 3. ad tertium. Quod si absque causa rationabili minus dignum eligant, mortaliter peccant in acceptione personarum, valet tamen electio, dum modo dignus eligatur, & si dignum eligant omisso digniore ad restitutionem non tenentur; secus tamen si indignum eligant, & exinde aliquod malum secutum fuerit; in quo casu restitutio facienda est ecclesie læsæ, non autem digniori præter missio. ex Nauar. in Man. cap. 17. num. 72. & 73.

DECISIO XXIII.

23 **L**ectores beneficiorum parochialium inter se conuenientes, vt in vacationibus occurrentibus ita eligant de seipsis, vt pro nullo alio suffragia ferant, donec ipsi omnes curati fiant, simoniam mentalem, & conuentionalem tantum committunt, dum modo completa non fuerit; Nam si ab vtraque parte completa fuerit, simonia realis erit, vt ait Nau. in Man. c. 23. num. 100. & in excommunicationem incidunt; Ex tra. 2. de simo. & si ante absolutionem a Papa obtentam Missam celebrent, irregulares efficiuntur. c. 2. & c. si celeb. de cleric. exc. min.

DECISIO XXIV.

Ex consil. 22. alias 43.

24 **R**enunciens beneficium alicui secundo cum pacto, vt secundus ite efficeret, vt tertius quidam renunciaret aliud beneficium in fauorem ipsius primi renunciantis, simoniam conuentionalem committunt; ea quam pio. 1. q. 2. & ca. si de pact. Quod si alter compleat, quod promissit, procurando vt tertius in fauorem primi renunciantis renunciaret, & primus renuncians præstat etiam quod promissit renunciando beneficium suum in fauorem illius secundi, prædicta simonia conuentionalis, facta est realis, ex vtraque parte completa, & om-

nes tres in censuras incidant, Extra. 2. de sim. & tales renunciations vtpote simoniacæ, nullæ & irritæ sunt.

DECISIO XXV.

Ex consil. 23. alias 14.

25 **R**enunciens beneficium simplex principaliter alicui beneficius præsentandi ad dignitatem vacantem, vt exinde ad eam dignitatem præsentetur, si patronus eum propter dictam renunciationem præsentet, illam vt præteritum renunciatio nis accipiêdo, simoniam realem ex vtraque parte completam committunt; cum omne huiusmodi pactum etiam si nihil temporale deor, vel accipiatur, simoniam sit: c. quam. pio. 1. q. 2. c. cum pridem. & c. si. de pact. & Nau. in Man. c. 23. nu. 103. & consequenter excommunicationem incurrit vnde & præsentatio sibi a patrono, & institutio ob eam ab Episcopo factæ inualidæ, & nullæ sunt, nec fructus facium suos; secus autem si renunciatio, & præsentatio illa mutua factæ erant secundario, & vt causa impulsua tantum: tunc enim nullam in foro conscientie simoniam committunt; ex S. Thom. 2. 2. q. 100. art. 3. Caiet. ibid. Ad. quod l. 9. ar. 2. Quamuis in foro exteriori iuste simoniam commississe præsumi possint.

DECISIO XXVI.

26 **Q**ui mutuant Episcopo noue prouiso summam pecunie principaliter & immediate, vt ei beneficiat & ad inuendam amicitiam, sperans tamen secundario vt sibi, vel alij beneficium conferat, simoniam non committit eo quod non mutuat pro pretio, vel causa principali, & immediata querendi aliquid spirituale, ita S. Thom. Caiet. & Aar. vbi sup. & gl. in c. cum esset. de simon.

DECISIO XXVII.

Ex consil. 24. alias 13.

27 **R**enunciens, resignatarius, & præsentator alicuius ecclesie parochialis inter se conuenientes, vt resignatarius a patrono ad dictam ecclesiam præsentetur, & renunciati pro pensione centum aureos soluat; Si renunciens dictam ecclesiam in manibus ordinarij renunciat, & illa præfator resignatario conferatur cum mandato ad consentiendum prædictæ pensioni, quod tamen Papa non vult admittere, & ideo eam non soluit, tria pacta simoniaca committunt. arg. c. quam. pio. 1. q. 2. & c. si. de pactis, & dictus resignatarius titulum canonicum illius ecclesie non habet, cum eius præsentatio simoniaca fuerit.

DECISIO XXVIII.

Ex consil. 25. alias 12.

28 **P**ræsentatio facta alicui beneficium litigiosum cum pacto, quod nisi præsentatus intra tempus a iure prosequatur suam præsentationem in solidum, præsentans contrauenire possit præsentationi, & ea agere, quæ forent opportuna, & necessaria, nõ est simoniaca, cum per talem conditionem, & clausulam appositam solum intelligatur potestas referuari faciendi ea, quæ iure communi præsentans, non prosequente præsentationem præsentato, facere potest: Siue enim præsentatus ob mortem omittit causam prosequi, vel quia renunciaret iuri suo, vel quin ob hæresim, vel aliud crimen iure suo priuaretur, verè & proprie dicitur non prosequi causam, in quibus omnibus casibus iure communi licitum est præsentanti alterum præsentare. cap. licet. 2. de præbend. in 6. & capit. si electio de elect. in 6.

DECISIO XXIX.

Ex consil. 26. alias 77.

29 **P**ermutatione beneficiorum inter duos iuridice facta, si alter recepta possessione beneficij per permutationem quæstus, fructus etiam antiqui beneficij collati competenti non dum possessionem adepro accipiat in penas Bullatum Pij I. V. & Pij V. de conscientia non incurrit, cum Bullæ illæ solum conscientias illicitas, & simoniacas includant, vt ait Nau. in Manu. capit. 3. numet. 101. & 110. Hæc

Hac vero permutatio iuridice facta est: Sed & Bulla Pij V. solum de resignationibus beneficiorum, quae simpliciter in fauorem aliquorum fiunt, & non de illis, quae per permutaciones iuridicas fiunt, intelligitur.

DECISIO XXX.

Ex conf. 27. alias 79.

Habens beneficium sufficiens, & capellaniam ex resignatione accipiens cum intentione illam renunciandi ad nullum resignantis, penas Bullarum Pij I V. extrau. Rom. const. 109. & Pij V. extrauag. Intolerabilis. const. 87. contra confidentias illicitas, & simoniacas publicatarum, non incurrit; eo quod hic nulla conuentio, aut pactum illicitum interuenit, sed sola intentio vnius partis, vel ambarum, quae simoniam non inducit; ex Nauar. in Man. cap. 23. num. 109. Quamuis beneficium sufficiens post Concilium Tridentinum sect. 24. cap. 17. de re ad eptum, cum tali Capellania incompatible sit; secus vero si beneficium illud ante dictum Concilium acceptum sit; tunc enim illud tuta conscientia obtinens retinere potest ita Nauar. in Man. cap. 23. nu. 125.

DECISIO XXXI.

Ex conf. 28. de est in Nouis.

Renunciatio Canoniam in fauorem alicuius simpliciter, nulla sibi reseruat pensio, habito tamen antea ab illo, in cuius fauorem renunciat, mandato de conscientia do sibi circa reservationem pensionis centum aureorum super fructibus dicti Canoniam, quo tamen mandato ad euitandas impensas vti noluit; Non potest tuta conscientia resignatarius obligare se donare quotannis sexaginta aut eos resignanti in fructum gratitudinis, obstante quoad hoc Bulla Pij V. Extra Intolerabilis etc. & Nau. in Man. c. 23. num. 110. Habet enim Bulla expresse renunciantem aliquod beneficium ecclesiasticum in fauorem alicuius, & postea recipientem a resignatorio pensioem aliquam vel aliquos fructus sibi, vel cognatis suis vel cuiusque alteri confidentiam, & penas contentas in Extra. 2. de simon. incurrit; & talis collatio Canoniam praedictam tanquam simoniacam nulla, & irrita censetur.

DECISIO XXXII.

Ex conf. 29. alias 81.

Impetrans a Papa beneficium suo familiari, & signata supplicatione per Papam, sollicitatori suo iubet, ne curet literas expedire; si dictus familiaris hoc intelligens praefato impetranti dicat se cum omnibus, quae habet, & etiam dictum beneficium eius obsequio, & voluntate esse paratum, & huiusmodi dictis impetrans beneficium respondet, se esse contentum, ut ipse literas expediat, & possessionem capiat; expeditis literis, & capta possessione, familiaris iste penas confidentiae in Bullis Pij I V. & Pij V. contentas non incurrit; Quia licet interuenit promissio specialis de disponendo de beneficio tali ad habitum impetrantis illud, talis tamen promissio a familiari facta fuit generalis ad complacentiam, nihil certum, aut obligatorium impetranti promittens, sed solum per verba generalia, & iactatoria ad alterius complacentiam, ex quibus verbis non nascitur aliqua obligatio, cum venissent, de infir. confidentia vero per verba generalia iactatorie non inducitur, sed praeter ea antequam illa promissio, vel oblatio iactatoria facta fuerit, dicto familiari per solam collationem, siue naturae a Papa factam, ius in beneficio acquisitum fuit, cap. pen. & c. si tibi absentem, de concess. praeb. in 6.

DECISIO XXXIII.

Ex conf. 30. alias 73.

Collatio beneficij per simoniam inter alios inita facta ignorantibus ipso iure valida est; & fructus ius dum simoniam ignoret; facti suos; vnde neque ipse, neque haeredes eius ad eorum restitutionem tenentur; quam primum autem illam commissam fuisse cognouerit, beneficium illud renunciare, & fructus postea perceptos restituere tenetur. l. q. i. cap. iam in quo, & cap. turbatur, d. non itaque, & c. ex in sinuatione, & c. nobis, & c. de simoniac. de simon.

DECISIO XXXIV.

Ex conf. 31. alias 58.

Resignans Canoniam in manibus Papae in fauorem alterius, cum reservatione certae pensionis in fauorem tertij, post Bullas expeditas is, in cuius fauorem Canoniam resignatur, haeredibus tertij, in cuius fauorem reseruata fuit pensio pensiones postea decursas, & non solutas, petentibus illis soluere, vel Canoniam, super quo pensio illa constituta fuit relinquere debet; Cum enim in constitutione dictae pensionis nulla confidentia interuenit, valida fuit illa pensionis constitutio; Sin vero resignatarius pensionis nullitatem causet, quia in renunciatione interuenit confidentia simoniacam constitutionem pensionis annullans, fortiori interuenit confidentia annullans renunciationem, ob quam pensio constituta fuit, ut proinde resignatarius Canoniam relinquere teneatur; quia in Bullis Pij I V. Extrau. Romanum, edita anno 1564. & Pij V. Extrau. Intolerabilis edita anno 1569. magis vetatur renunciatio fiduciarum, quam pensio ob eam constituta ita Nau. in Man. c. 23. nu. 110.

DECISIO XXXV.

Ex conf. 23. de est in Nouis.

Renunciatio fructuum decursorum inter colligatores non est simonia ea, nisi inter eos pactum aliquod super re spirituali de relinquendo, vel illam tradendo, interueniat.

DECISIO XXXVI.

Ex conf. 33. alias 80.

Impetrans beneficium pro fratre suo & literis expeditis statim de tali beneficio pro eo impetrato certiore faciens & simul significans se dictum beneficium impetrasse pro eo, ea spe, quod ipse postquam sustentationem sibi sufficientem adeptus esset, illud in sui fauorem resignare quam postea frater resignauit in eius fauorem, nullam in tali impetratione, vel accepta, aut facta resignationem illicitam, aut simoniacam confidentiam admittit; ex Nau. in Man. cap. 23. num. 109. Quandoquidem nullum ibi pactum, aut conuentio interuenit ante impetrationem, aut literarum expeditionem inter ipsam, & fratrem suum; Neque illa ratione illicitum est sperare aliquod beneficium ecclesiasticum a Praelato, vel ecclesia, vel patrono cui seruit ad habendum illud dummodo cessant pacta, & obligationes ciuiles additae obligationi naturali, & antidotali, qua beneficiarius pro bono accepto tenetur, cap. si officia. d. 59. & c. quid proderit. d. 61.

DECISIO XXXVII.

Ex conf. 34. alias 92.

Committens simoniam in beneficio, stante Bulla Pij V. contra simoniacos lata extrat. Cum primum, edita Anno 1566. ipso iure non sit inhabilis ad illud, & quodcuque aliud adipiscendum, & iam adeptum cum praefata Extratragans ita intelligenda sit; vt locum non habeat in foro conscientiae ante sententiam, pena vero ante quam infligitur conscientiam non ligat; ex S. Thom. 2. 2. q. 62. art. 3. maxime cum praefata restringenda sint; cap. Penae. de pan. d. 1. Et quia in dubio praefata per verba futuri temporis (quales sunt praefata Extratragantis) non censentur ipso iure impossibilia; ax gl. in c. in penis de reg. iur. in 6. Neque praedicta constitutio quoad hunc effectum vbi videtur recepta; cum tamen a multis circa beneficia simonia committatur; lex autem quae non est vbi recepta in conscientia non ligat, cap. non ligat. 9. leges d. 4. & Nauar. in Man. c. 23. nu. 64.

DECISIO XXXVIII.

Ex conf. 35. alias 91.

Vm irregularitas non incurritur nisi in casibus a iure expressis, cap. is qui. de senten. excommunic. in 6. simoniacus in beneficio, quamuis ipso iure excommunicatus sit & consequenter durante excommunicatione ad beneficia consequenda inhabilis sit, sicut quilibet alius excommunicatus.

municatus, non est rat. en irregularis, cum nullibi exprimitur fieri irregularem quem iam ipso iure ob simoniam in beneficio commissam, ex Nau. in Man. c. 23. nu. 111.

DECISIO XXXIX.

Ex consil. 36. alias 13.

39 R Enunciatio beneficium in manibus Ordinarij pure, simpliciter, & liberè, concepta tamen spe, quod ille conferret illud, cui ipse volet, vel quod patronus præsentabit ad illud, quem ipse voluerit, nullo pacto, aut modo, aut conditione super hoc expressis, nec peccat, nec in penas contra renunciantes cum confidentia per Pium V. impositas Extra. cum primum ed. an. 1566. incidit; cum Extravagans illa de sola confidentia illicita, de qua Pius IV. locutus est, intelligatur Non est autem illicitum concipere aliquam spem gratiæ alicuius referendæ sibi a beneficiario, quem quis eligit, aut præsentat, aut cupit, vt per suam renunciationem ei conferatur.

DECISIO XL.

Ex consil. 37. deest in Nonis.

40 C Um patronus non habeat potestatem dandi, vel conferendi beneficia, sed solum præsentandi ad illa, vt patet ex Lot. tit. de iure patron. qui ex solis literis patentibus Patroni beneficij beneficium etiam simplex accipit, & possidet absque titulo Apostolico, aut Ordinarij, peccat, & omnes fructus inde male perceptos restituere tenetur, arg. c. 1. de reg. iur. in 6.

DECISIO XLI.

Ex consil. 38. alias 17.

41 R Enunciatio beneficium cum intentione, vt alteri detur, dummodo non interueniat pactum, vel conuentio, aut modus expressus dandi, vel recipiendi simoniam non committit, c. ordinationes, & gl. 1. q. 1. & Ant. 2. p. tit. 1. c. 5. §. 11. nec in Extravagantem Pij V. de confidentia incidit, quæ intelligenda est de intentione tacite, vel expresse in conuentionem deducta, præsertim cum vix vilius sit, qui sponte beneficium suum renunciat, qui non habeat intentionem tacitam vel expressam, principalem, vel minus principalem, vt alicui conferatur; & vt plurimum qui renunciat beneficium sola intentione, vt detur alicui principalius renunciat ob aliquid aliud, quam vt illi conferatur, ita Nau. in Man. cap. 23. num. 100. 107. & 110.

DECISIO XLII.

Ex consil. 39. alias 59.

42 C Reditor remittens debitum aliquod v. g. centum aureorum cum pacto, vt debitor consentiat reservationi pensionis centium aureorum super canonicatu suo, in fauorem filij, aut nepotis dicti creditoris, simoniam committit: quia licet pensio beneficalis, res spiritualis non sit, Pan. & Fel. in c. ad audientiam 2. de rescrip. rei tamen spiritualis, nimirum beneficium est annexa: vnde sicut emptio rei spiritualis simoniaca est; ita etiam emptio rei annexæ spirituali, qualis in proposito interuenire censetur cum nomine emptiois, & venditionis in materia simoniæ veniat omnis contractus non gratuitus ex S. Thom. 2. 2. q. 100. art. 1. & Nau. in Man. cap. 23. num. 100. Maxime cum pensio nec iuste emi, nec reddi possit absque Apostolica auctoritate. Non tamen excommunicatio ob istam simoniam incurritur, cum iura Extra. 2. de sim. & Pius V. Extra. Cum primum. constit. 5. solum simoniacos in ordine, & beneficio excommunicent, simonia vero in pensione constituta commissa, non est super beneficio, ex Nau. in Man. cap. 23. nu. 111.

DECISIO XLIII.

Ex consil. 40. alias 34.

43 D Voconueniente vt alter beneficium curatum renunciet, vt conferatur alteri habenti duo beneficia simplicia, & ille ea renunciat cum pacto, vt ordinarius ea conferret nepoti renunciantis suum curatum, & vterque renunciet simoniam realem committunt, & in excommunicationem incidunt, & renunciations nullæ, & irritæ censendæ sunt ex Nau. in Man. c. 23. nu. 100.

DECISIO XLIV.

Ex consil. 41. alias 49.

44 P Ermutatio beneficiorum cum pacto, vt alter emat fructus beneficij alterius, illicita est, si eodem tempore, permutatio & en pro fructuum fiat; secus autem si diuerso fiat tempore, ita vt prius fiat permutatio beneficiorum auctoritate Papæ, & postea venditio fructuum auctoritate propriæ, cauendo tamen, tam coram Deo, quam coram hominibus, ne vilius eorum ante permutationem alteri promittat, se empturum, vel venditurum fructus, si permutatio fiat, & alias non; sed vt vterque liber maneat ad emendum, vel vendendum post factam permutationem: Potest tamen interuenire decentia antidotalis, & spes quod inter illos emptio & venditio illa fructuum consequenter ex Nau. in Man. c. 23. num. 100. ver. 5.

DECISIO XLV.

Ex consil. 42. alias 39.

45 V Acante beneficio simplici quod duo impetrare desiderant, & ne alter alteri sit impedimento, pactum inuenit, quod alter eorum, qui impetraret, aliquam pensionem det alteri qui non possit impetrare, si postea vnus eorum illud obtineat, & dictam pensionem non soluat simoniam saltem realem non committit; eo quod conuenit ad vtraque parte non sit completa, ex Nauar. in Man. c. 23. nu. 106.

DECISIO XLVI.

Ex consil. 4. (alias 11.) de iure patron.

43.

8.

46 B eneficia, quæ in aliqua Prouincia reperiuntur a iure communi, & ab alijs beneficijs, quæ communiter instituntur, omnino discrepantia, & aliena & quæ personatus & beneficia personalia vulgo appellantur, sine auctoritate ecclesiastica constitui non possunt, c. Ad hæc de relig. domib. & in illis, sicut in alijs beneficijs permutandis, simonia committi potest.

DECISIO XLVII.

Ex consil. 45. alias 57.

47 C clericus monens aulicum, vel familiarem Papæ, & cum ipso conuenit quod alter beneficium vacans impetret, & alter promittit se consenturum pensioni a Papa pro ipso aulico imponendæ; simoniam committit; quia intercedit promissio de faciendo aliquid temporale, pro re spirituali habenda, quæ illicita, & simoniaca est; Glor. in summa 1. q. 1. & Nau. in Man. c. 23. nu. 100. secus vero si aulicum vel familiarem foget, vt illud sibi impetret non facta promissione de contentendo pensioni, licet post impetrationem liberè illi consentiat.

DECISIO XLVIII.

Ex consil. 46. alias 37.

48 E cclesiam in fauorem alterius resignans cum pacto vt alter consentiat pensioni super ea imponendæ, & soluat expensas in expeditione Bullarum dictæ pensionis faciendas, simoniam committit.

DECISIO XLIX.

Ex consil. 47. alias 89.

49 S cholasticam pecuniam pro loco Collegij renunciando accipiens simoniam committit; eo quod loca, seu sodalitia hæc pro pauperibus scholasticis instituta licet non sint spiritualia, sunt tamen eis annexa, sicut & ius patronatus ecclesiasticum; cap. quanto. de iudic. cap. secundum de iure patronat. excommunicationem tamen in iure extra. 2. de simon. latam non incurrit; cum hæc solum contra simoniacos in ordine & beneficio ecclesiastico lata sit sodalitia vero dicta, ecclesiastica beneficia non sunt. Vnde sicut emens ius patronatus quamuis simoniam committat, excommunicationem tamen non incurrit ita nec loca illa ementes, aut vendentes excommunicantur; accepta autem pecunia pauperibus, vel donanti restituenda est, ex Nau. in Man. cap. 17. num. 30.

DE

DECISIO L.

Ex conf. 48. alias 33.

Renunciatio Capellaniam in manibus Papae, in fauorem alterius cum pacto, & chirographo resignanti tradito, & relinquendo resignanti omnes fructus ad vitam suam; si aduertens pactiorem hanc illicitam, & simoniacam esse, & rupto chirographo, postea gratis resignet, resignatarius, sine simonia vitio licet expedire, & capellaniam possidere potest.

DECISIO LI.

Ex consil. 49. alias 27.

Renunciatio beneficium in fauorem alterius in manibus Papae reservata pensione, si post supplicationem signatarii, & praestitum consensum, ante adeptam possessionem conueniant partes de aliqua reservatione ex beneplacito Papae, quae antequam beneplacitum Papae accederet exequuta fuerint, & capta etiam possessione, simoniam realem committunt, quia conuentiones istae ante possessionem adeptam factae etiam non licet autem vetum, & bonum ius in beneficio habenti, & tarenti eius possessione, quare illam per dationes, & remissiones rerum temporalium. Pan. in cap. dilectus de simon. & Nauar. in Man. cap. 23. nu. 101. Nec reservatio huiusmodi beneplaciti Papae, antequam impetretur conuentionem a simonia exculat.

DECISIO LII.

Ex conf. 50. 51. alias 2. 2. 3.

Duo inter se conuenientes de permutatione suorum beneficiorum in manibus Papae facienda, si antequam signetur supplicatio, vnus eorum alteri pecunias mutuat, partim ob amicitiam inter eos iam diu contractam, partim ut ostendat se gratum ei, qui beneficium secum permutare velit, & partim etiam ne alter a proposito permutandi cum illo discedat, nullam simoniam committunt; cum hac non committatur nisi per emptionem, aut venditionem rei spiritualis, aut ei annexae, vt placet S. Thom. 2. 2. q. 100. art. 1. nec sine pacto, aut conuentione, saltem in foro exteriori. ca. Tua. de simon. Mutuare vero alteri ad amicitiam eius consequendam, ex qua beneficium aliquod ei prouenit, licitum est, ex S. Thom. 2. 2. q. 78. art. 2. & Nauar. in Man. c. 17. num. 209. dummodo nullum pactum, aut conuentionem interueniat.

DECISIO LIII.

Ex conf. 52. alias 60.

Rogans alterum vt consentiat constitutioni pensionis super beneficio suo soluendae cuidam tertio, ad finem vt tertius ille renunciet alteri beneficio in fauorem ipsius rogantis, qui rogans illi secundo per publicum instrumentum promittit, quod ipse soluet pensionem, & eum seruiabit indemnem, simoniam saltem conuentionalem committit; & si pensionem aliquam in futurum ratione praefatae promissionis soluat simonia realis erit, ab vtraque parte completa, & excommunicationem contra simoniacos in beneficio a iure latam incurrit extrauag. 2. de simonia Quamuis enim emptio, vel venditio pensionis huiusmodi excommunicationem vltimam ipso iure non inducit, quae sola contra simoniacos in beneficio, & ordine lata est, & pensio proprie beneficium Ecclesiasticum non est, sed ius ei annexum; quando tamen pensio, vel pensionis constitutio emitur, aut venditur, tanquam gradus seu medium, & ad finem beneficium aliquod spirituale acquirendi, vt in proposito contingit, censetur simonia facta super beneficio; vnde consequenter excommunicationem inducit ipso iure, si praedictam pensionem soluat, & talis prouisio nulla, & inualida est: ita Nauar. in Man. c. 23. nu. 106.

DECISIO LIV.

Ex conf. 53. alias 24.

Habens nullum beneficium ecclesiasticum, & rogans habentem plura, vt renunciet vnum simpliciter in manibus Papae, in fauorem suum, nullo alio inter eos inito pacto de danda, vel accipienda vlla remuneratione: si vnus renunciat cum spe mentali recipiendi aliquam remunerationem, & alter voluntatem habeat tantum faciendi eam, & ita expeditis literis, acceptaque possessione, resignatarius aliquam remunerationem det, & resignans eam recipiat, nullam simoniam, quae eos ad relinquendum beneficium, vel ad aliquam restitutionem faciendam obligat, incurrit: Quia nullum ibi pactum tacitum de danda, vel accipienda remuneratione interuenit: cap. fin. de simonia. & Nauar. in Manua. c. 23. num. 102. & simonia mentalis actum non inficit, nec ad vllam restitutionem obligat: cap. fin. de simon. nec omnis spes remunerationis temporariae dandae, vel accipiendae pro datione rei spiritualis est illicita censenda, vt ait Nau. in Man. c. 23. num. 109.

DECISIO LV.

Ex conf. 54. alias 41.

Petens Ecclesiam Parochialem vacantem cum promissione cuidam Nobili facta, se illam obtentam permutaturum cum beneficio alterius cui Nobilis ille in concursu illo fauere volebat, si efficeret, ne alter secum concurreret: si dictus Nobilis ne alter secum concurrat, efficiat, & hac ratione petens eam obtinet, simoniam committit: Eo quod promissum fuit Beneficium obtinendum per permutationem alteri cum pacto, ne ille secum concurreret; Simoniam enim committit, qui tollit impedimenta, quae iudice sibi opponi possunt ad quaerendum aliquod beneficium, impediendo nimirum ne alter secum concurrat; ex S. Thom. 2. 2. q. 100. art. 2. ad quintum. & Caiet. & Palud. 4. dist. 15. art. 3. Est tamen haec simonia conuentionalis solum, dummodo ecclesiam illam cum beneficio alterius non permutet, si enim illam permutaret, simonia realis ab vtraque parte completa, vnde & collationem ecclesiae parochialis nullam ipso iure efficiet; ita Nau. in Man. c. 23. nu. 103.

DECISIO LVI.

Ex conf. 55. alias 90.

Simoniacus in beneficio credens bona fide beneficium ad se pertinere, etiam si vere non pertineat, & seruens illi, distributiones, & fructuum partem lucratur, quae alij inferuenti dari debuissent, si per se ipsum non seruisset: neque ad restitutionem partis fructuum tenetur, quae necessario impendenda fuisset ei, qui illi beneficio seruisset: ita Cass. in decis. 6. de praeb.

DECISIO LVII.

Ex conf. 56. alias 69.

Simoniacus in ordine realis, quamuis occultus sit, excommunicationem incurrit, & in ea celebrando irregularis efficitur, super qua irregularitate Episcopus dispensare potest, ex Concil. Trid. sess. 24. cap. 6. de res. n. c. indiget dispensatione circa retentionem fructuum, si beneficium ante irregularitatem incursum adeptum fuerit; Eo quod beneficium ipso iure ante irregularitatem adeptum non amittitur; ex Innoc. in c. cum nostris de praeb. Quod si beneficium per ipsam simoniam, vel post illam, collatum fuerit, iterum ab habente potestatem illud conferendi debet conferri, cum prior collatio nulla & irrita fuerit, arg. c. 1. de regul. iur. in 6.

DECISIO LVIII.

Ex consil. 59. alias 89.

57 100

Beneficium alteri interuentu simoniae procurans, non solum ipso facto excommunicationem incurrit, si simonia realis fuerit: extra. 2. de simon. sed etiam ad fructus ab alio male perceptos restituendos tenetur, cum is, qui causam

fam damni dat, damnum dedisse dicitur: cap. fin. de iniur. siue causa immediata, siue mediata damni fuerit. vt ait S. Thom. 2. 2. q. 63. art. 7. In penas tamen extrauagantis Pij V. incip. Cum primum non incidit; cum, hac ad mediatores, & procuratores simoniacos non extendatur. ita Nau. in Man. c. 23. num. 105.

DECISIO LIX.

Ex conf. 58. alias 67.

- 59 **Q**ui pecunias mediatori dat, vt sibi dimissorias, seu reuendendas ad ordines suscipiendos impetret, quas verè per pecunias mediator impetret, simoniam committit, & in penas contra simoniacos in ordine latus incurrit. Extr. 2. de simon. Sicut enim simonia in beneficio committitur, cum datur pecunia, vel aliquid temporale pro collatione, nominatione, fauore, intercessione, & alijs similibus actibus ad illud acquirendum directis; ita & simonia in ordine committitur, non solum quando datur pecunia, vel aliud temporale pro pretio ordinis, sed etiam quando datur pro alijs actibus ad eius acquisitionem directis; quales sunt literæ dimissoriae, examinatio, & approbatio, quæ ius quoddam petendi, & accipiendi ordines continent, quod ius per huiusmodi literas datum spirituale quoddam est ad ordinem consequendum directum, qui est magis spiritualis, licet ordinandus emere nolit ordinem, quem inuendibilem, & inextimabilem esse cognoscit, vt ait Nau. in Man. c. 23. num. 99.

DECISIO LX.

60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Ex conf. 61. (alias) 97.

- 60 **C**ollatio, presentatio, vel electio beneficii per simoniam etiam ignoranti facta non est ipso iure nulla, sed annullanda, nec beneficium per simoniam a se ignoratam recipiens excommunicationem incurrit cap. pen. de elect. Is tamen cui beneficium collatum est, postquam hoc sciet, illud renuciare tenetur, & fructus extantes restituere, non autem bona fide ante simoniae notitiam consumptos. ca. ex insinuatione de simon. S. Thom. 2. 2. q. 100. ar. 6. ad tertium, Nau. in Man. ca. 25. num. 12.

DECISIO LXI.

- 61 **R**ecipiens beneficium per simoniam ab alio se ignorante commissam, ad illud renunciandum post eius rei notitiam obligatur, cap. de regularib. & c. ex insinuatione de simon. Quæ renunciatio faciendâ est non in manibus collatoris, sed Episcopi, vel Archiepiscopi, qui est eius superior immediate diatus, & qui iuste possit collatarium inuitum destituere. Non potest autem beneficium sic renunciatum de nouo renunciati conferre, si eius collatio ad eum non pertineat, sed eius collatio fieri ab eo, ad quem illa alias regulariter pertinet; cap. cum ex inuincto de hered. vbi Gloss. Potest tamen Episcopus dispensare, vt renunciati idem beneficium de nouo conferatur. cap. pen. de elect.

DECISIO LXII.

- 62 **C**anonici si ob simoniam se ignorante obtentus, & in manibus superioris renunciatus, si deinde eidem conferatur, collatarius vltimam locum inter Canonicos obtinere, ac alia omnia facere debet, ac si de illo alias prouisus non fuisset; vnde sic prouisus de nouo recipi, de nouo in possessionem mitti, de nouo residendam facere, & in vltimo loco sedere debet: cum beneficium per renunciationem legitimam eius perinde vacat, ac si per mortem vacasset, eamque periculosum, 7. q. 1. ca. suspectum de rescript. in 6. c. quoniam, & c. ex insinuatione de simon. & idem de prouiso per renunciationem legitimam, ac de prouiso per mortem iudicandum est.

DECISIO LXIII.

- 63 **R**edimatus scienter per simoniam fit irregularis, siue enim qui, furtim sine licentia, & approbatione

Episcopi, vel excommunicatoris ordinem sumpsit, si praemissa erat excommunicata sententia contra sic ordinem accipientes, irregularis est; cap. 1. de eo qui furti. ordin. ita etiam ordinem per simoniam assumens irregularis erit cum sub pena excommunicationis, & suspensionis latae sententiae prohibita sit huiusmodi ordinatio Extr. 8. de simon. vnde sic per simoniam ordinatus, & excommunicatus, & suspensus & irregularis est; vt ait Nau. in Man. cap. 27. nu. 111. simoniacus vero in beneficio solum excommunicatus est, non autem suspensus, aut irregularis. In tali autem irregularitate ex simonia occulta incurra dispensat Episcopus, siue sciente, siue ignorante episcopo, simonia commissa fuerit, ita Concil. Trid. sess. 24. cap. 6. de ref. Quæ irregularitate per Episcopi dispensationem sublata, in ordine ministrare, & ad superiores ascendere, & beneficia postea canonicè collata retinere potest si nullum aliud impedimentum addit; cum res semel extincta nihil operetur. cap. Ferrum. diit. 50.

DECISIO LXIV.

Ex confil. 62. alias 72.

- 64 **L**icet vacante aliquo beneficio, procurans vt illud cuidam clerico conferatur cum peccato, vt ipse dimidium tractuum percipiendorum habeat, simoniam realem committit, si fructus illi a dicto clerico beneficiario soloantur, & vtique ex communicationem incurrit, & collatio illa nulla & irrita censenda est; Nec beneficiarius talis, aut fructus suos facere, aut illos laico dare potest, Quos tamen si laicus ab illo accipiat, eos tanquam male perceptos vel ei qui primo loco praefato beneficiario succedit, vel ipsi ecclesiae de cuius fructibus erant, vel Camerae Apostolicae, se cum illa componendo restituere tenetur.

DECISIO LXV.

Ex conf. 63. alias 62.

- 65 **S**ci cui Papa pensionem reseruat cum obligatione postea soluendi illam alteri, qui ob leges regni, cuius erat beneficium, & super quo illa imponitur, talis pensionis non est capax, obligationem hanc soluendi pensionem pecunias, vel alia re, absque Papæ auctoritate, redimere potest, cum huiusmodi obligatio soluendi pensionem aliquid mere temporale sit, a iure spirituali separatum; pensionem vero reseruatam, ita vt beneficium, si per quo posita est, liberum maneat, sine Papæ licentia redimere aequit: eo quod pensio vel ius spirituale est, vel saltem spirituali est annexum: ex Nau. in Man. cap. 23. num. 3. vnde eam sine auctoritate Papæ redimens, simoniam committit, excommunicationem tamen non incurrit, cum hæc non nisi per simoniam in ordine, aut beneficio commissam incurrat pensio autem non est beneficium appellanda DD. in cap. postulasti. & cap. ad audientiam. 2. de rescript.

DECISIO LXVI.

Ex conf. 64. alias 46.

- 66 **L**itigantes in Rota de beneficio, & inter se conuenientes, vt ei qui causam amitteret alter fructus, & expensas, in quibus condemnandus erat remitteret, vt sic liti, & causa cederet, quæ conuentio postquam Prætorio Rotæ nota, & illi placita fuerit, statim vni eorum possessionis traditio discernitur, simoniam ob dictum pactum, quod Papa inconsulto interunt, commississe non censentur; eo quod satis videtur fuisse a Papa ratificatum, ex hoc quod iudex ab eo datus illud ratum habuit, & tanti Prætorij auctoritate comprobatum. arg. capit. Nisi essent. de præben.

DECISIO LXVII.

Ex confil. 65. alias 45.

- 67 **S**imoniam in collatione beneficii per tertiam personam commissam, parti eam ignoranti, neque quoad peccatum, neque quoad excommunicationem nocet, capit. lam itaque. 1. quest. 4. Sciens tamen aut eam scire debens beneficium renuciare tenetur, capit. ex insinuatione de simon. nisi

nisi Papa, attenta eius ignorantia, & bona fide, illud sibi potest confirmet.

DECISIO LXVIII.

Ex consil. 66. alias 88.

68 **C**um ablatio ordinis, vel usus eius actus sit potestatis spiritualis, & nouimus de verb. sign. ca. degradatio. de pœnit. in 6. quæ ab episcopatus ordine pendet, non minus quàm eiusdem ordinis collatio, cap. 1. de simon. Episcopus ordinarius pro mercede degradationis aliquid petens simoniacus efficitur: ex Nau. in Man. c. 23. num. 100. Quamuis enim possit quis cogi ad conseruandam piam consuetudinem dari aliquid temporale pro pia sustentatione ministrantis sacramenta, cap. ad Apostolicam. de simon. & ait Conc. Trid. sess. 24. ca. 4. de ref. pro pretio tamen, vel mercede illius actus peti non potest ex Nau. in Man. c. 23. nu. 101. & 102. & omnis talis consuetudo a Conc. Trid. ubi sup. damnatur.

DECISIO LXIX.

Ex consil. 67. alias 87.

69 **E**piscopus ius patronatus, & presentandi ad beneficium pretio alicui concedens, simoniam committit, in excommunicationem tamen contra simoniacos latam ab extrau. 2. de simo. non incurrit: cum hanc solum simoniaci in ordine, aut beneficio incurrant, vt ait Nau. in Man. c. 23. nu. 101. & 111. Ius autem patronatus nec beneficium, nec ordo est, cum eius laicus capax sit, cap. Quod autem, & c. cum dilectus. de iu. patr.

DECISIO LXX.

Ex consil. 68. alias 1. Np. prelati vices suas.

70 **C**onducens, aut emens pecunia vicariatum temporalem Episcopi, vel Rectoris, simoniam committit; extrau. 2. de simo. & c. ne prela. vices suas cum emptio, aut venditio rei spiritualis, vel ei annexæ, qualis est iurisdic. spiritualis, simoniacæ sit, ex Nau. in Man. c. 23. nu. 100. conductor vero talis, vel emptor iurisdictionem, vel officium huiusmodi emptum statim relinquere tenetur; eo quod talis conductio contractus simoniacus, & nullus est, c. Quam pio, 1. q. 2. & c. si de pact. nec nisi eo dimisso absolui potest. Argu. c. si res aliena. 1. q. 6. Quia tamen vicaria spiritualis beneficium non est ex Fel. in c. postulasti. de rescr. excommunicationem ipso iure non incurrit, cum hanc solum simoniacus in ordine, vel beneficio incurrit, vt sentit Nau. in Man. c. 23. num. 111.

DECISIO LXXI.

Ex consil. 69. alias 44.

71 **L**itigantibus duobus super beneficio, si vnus eorum secretò cum quibusdam amicis alterius conueniat, altero non consentiente, vt vnus eorum cedat iuri suo, si quod habet, & alter summam quandam pecunie soluat; qui tamen ad pœta possessione prædictas pecunias cedenti soluere nolit, sed eas amici eius postea soluit; huiusmodi concordiam facientes simoniam realem ex vtraque parte completam, accipiendo, & soluendo pecunias pro re spirituali committunt ex Nau. in Man. c. 23. nu. 109. & excommunicationem incurunt, & irregularitatem si celebrent; pecunia vero Ecclesie, cui facta est iniuria, restituenda est, c. de hoc. de simo. & talis concordia nullius valoris est, & absolutio a simonia præfata per Datarium Papæ quoad forum exterius fieri debet, ita vt Pœnitentiarius quoad illud forum, absoluedi facultatem non habeat, sed solum quoad forum interius. Alter vero qui non consentit, tuta conscientia beneficium possidet, nec pecunias dictas soluere debet.

DECISIO LXXII.

Ex consil. 70. alias 38.

72 **P**resbyter regularis, qui a suo Abbate de quodam officio in Ecclesia sui Monasterij promissus est, quod per aliquot annos pacifice possidet, & ab Abbate successore coactus, illud in manibus eius renunciat, cum pacto quod dictus Abbas cum de alio Monasterij illius officio prouidebit, quod

cum effectu postmodum facit, quod idem officium per aliquot annos pacifice possidens, ab alio Abbate successore inquietatus, ne officio priuetur, & sine officio diffamatus maneat, dicto Abbati pecunias dat; quamuis sic renuncians beneficium ecclesiasticum regulare cura pacto de clauda sibi compensa sufficienti, quam postea accepit, simoniam realem committat; alteri tamen Abbati dando pecunias ne super officio secundo in recompensationem accepto inquietetur, nullam simoniam admittit; cum post acceptam possessionem pacifice retentam, vexationem iniustam redimere licitum sit; cap. dilectus, 2. de simon. officium autem illud secundum iniuste retinet quidem ob pecunias datas, sed quia illud in compensationem prioris beneficii virtute pacti simoniace, male accepit, per quam acceptioque simoniam realem ab vtraque parte completam commisit; ex Nau. in Man. c. 23. nu. 100. præsertim cum iure communi Abbas superior officijs, quæ illis conferit, ad numerum etiam sine causa iusta, Monachos suos prius re possit, cap. cum ad monasterium, §. tales. de stat. monach.

DECISIO LXXIII.

Ex consil. 71. alias 86.

73 **Q**ui pro admissione ad habitum religionis aliquid dat, vel accipit, simoniam ex eo committit, quod d. ingressus Monasterij quidam spirituale sit, quoniam de reg. & c. ex insinuatione. de simon. p. a. etiam d. uio, & accipio habitus, vel aliquid spirituale est, vel saltem spirituali annexum, cum hæc de laico ecclesiasticum faciat, adeo vt eum percipiens excommunicationem incurrit, ca. religiosus, §. 1. de sent. excommun. in 6. & proinde tales dantes, & accipientes pecunias pro ingressu religionis simoniam realem committunt, & habitum suscipiens eum relinquere tenetur; potest tamen dimisso habitu, & purgata simonia de nouo redipi, si receptio non fuerit scandalosa.

DECISIO LXXIV.

Ex consil. 72. alias 7.

74 **E**piscopus, qui Archipresbyterum conijcit in carcerem, & ubi, & mortuus est, & pro eius victu viginti aureos expendit quem Archipresbyterum alteri confert, sed ante collationem illi dixit, ego feci tot expensas pro alendo prædecessorem tuum coniectum in carcerem, dabo tibi hoc beneficium, & tu ex fructibus ipsius dabis mihi viginti aureos, quos idem Archipresbyter electus postea soluit; quamuis in foro conscientie simoniacus iudicandus non sit, quia non erant principaliter dati pro beneficio, sed pro impensis factis in alendo beneficiario mortuo, cuius morte beneficium vacauit, ex Nau. in Man. c. 23. num. 102. & 103. in foro tamen exteriori simoniam commisisse iudicabitur, cui iuste præsumi possit prædictam pecuniam ad beneficii conferendum principaliter data, & accepta esse, arg. c. 1. de simo.

DECISIO LXXV.

Ex consil. 73. alias 96.

75 **C**lericus bona fide, ignarus de simonia per meditationem commissa, beneficium impetrans, habita de simonia notitia beneficium illud relinquere tenetur, & non indiget collatione eiusdem; cum prior ob simoniam commissam nulla, & irrita fuerit, cap. quicunque, ca. præsertim, 1. q. 5. & c. de simoniace. & c. de regularib. de simon.

DECISIO LXXVI.

Ex consil. 74. 75. alias 28. 29.

76 **R**esignans, & resignatus conuenientes, vt exprimatut maior valor beneficii, quam verè sit, vt sic resignatione consecuta maior pensio a Papa constituatur, quam constituta fuisset, si valor verus expressus fuisset, quamuis ita mentiendo mortaliter peccent, dictaque expressio dolosa falsitatis gratiam sciat surreptitiam, & per consequens nullam; c. super literis. de rescript. & ca. et si legib. 2. q. 2. simoniam tamen non committunt; Non enim omnis conuentio circa beneficia simonia est, sed illa sola, quæ principaliter dationem

nem iuris spiritualis vnus in alterum, pro aliquo temporali vel simili pretio respicit, quod tamen in proposito non contingit; eo quod neutra pars intendit dare, aut promittere alteri qui quod ob pretium vel quasi pretium iuris spiritualis; seu quod constitutio pensionis pretium remunerationis esset; sed solum conueniunt ad impetrandam surreptitiae ea quae volunt, nihil dando, vel promittendo alicui pro eius obtentione: sed neque mendacium illud causa principalis, aut immediata acquisitionis beneficii fuit, sed remota, & mouens tantum Papam ad maiorem pensionem pro commoda regni finatis sustentatione constituendam, quorum nullam simoniam efficit.

DECISIO LXXVII.

Ex conf. 76. in antiquis, & Nouis.

77 **S**imoniam censetur, si ab eo, qui gratis cessionem expedit, fiat retrocessio beneficii intra breue tempus, & non alias; sicut nec ex datione alterius rei longe post tradita. Immo & confidentia censetur ex promissione retrocedendi beneficii ipsi resignanti, quamuis non ex promissione dandi fructus eidemmet resignanti.

DECISIO LXXVIII.

Ex conf. 9. in Nouis deest in antiq.

78 **S**imoniam licet sola voluntate quoad peccatum committitur, pena tamen non incurritur, nec restitutionem annexam habet, cap. fin. de simonia. subscribens autem scripturae continenti multa capita, quorum aliqua simoniaca sunt, ad ea in dubio restringitur, quae licita sunt, ut sic delictum euitetur; cum in dubio, actus qui potest esse bonus, non praesumi debet esse malus, cap. 1. de iniuri. in 6. l. si pro curato, ff. de cond. indeb.

DECISIO LXXIX.

Ex conf. 18. in Nouis, deest in antiquis.

79 **S**imoniam est, non solum resignare beneficium in manus ordinarij premissis pacto, ut tali conferatur; sed etiam de praestando consensu in pensionem super meo beneficio, si alter resignet beneficium suum fauorem eius quem volo.

DECISIO LXXX.

Ex conf. 19. in Nouis, deest in antiq.

80 **C**um simonia reciproca non sit, quando non interuenit pactum, aut conuentio tacita, vel expressa, consequenter resignare beneficium in fauorem alicuius, etiam si interueniat intentio mentalis, ut alter aliud simile in fauorem filij sui ex gratitudine faciat, simonia reciproca dici non debet, nec in penas contra confidentiam in beneficijs committentes factam exinde incurrit, modo nulla conuentio expressa, vel tacita, quae sola illicita est praecesserit; cum lex naturalis sit, ut recipiens beneficium teneatur beneficii benefacere, l. si non sortem, §. libertus, ff. de conditio. indeb.

DECISIO LXXXI.

Ex conf. 20. in Nouis, deest in antiq.

81 **R**esignans beneficium in manibus ordinarij, cum spe in animo retenta, quod ipse dabit illud alicui digno, pro quo ipse rogauerit, aut quem ipse nominauerit, licita est, si cum ordinario pactus non fuerit, antequam renunciabit, quod ipse ei illud conferret, ita Nau. in Man. cap. 23. nu. 1. 69. sicut, & mandatum de renunciando cum clausula, ut post renunciationem rogaretur collator, ut tali, vel tali conferret, licitum est, ex Cassad. decis. 2. de simon.

DECISIO LXXXII.

Ex consil. 21. & 48. in Nouis, quae ipsa eadem sunt, vacant in antiquis.

82 **S**imoniaca renunciatio cum sit ipso iure nulla, & omnia quae post illam sequuntur; consequenter titulus benefi-

cij per simoniam resignati penes simoniacum resignantem manet, donec per sententiam eo priuari: unde etiam ignorant simoniam illam, huiusmodi beneficium ante priuationem per sententiam, acquiri non potest, quia est alienum, & verè non vacat.

DECISIO LXXXIII.

Ex conf. 26. in Nouis, deest in antiquis.

83 **M**ediator rogatus, ut oblata restitutione expensarum Bullarum suadeat alicui resignationem beneficii, si illam simpliciter fieri procuret, & postea pecuniam gratuito a resignatario solente datam recipiat, quamuis simoniam mentalem commiserit, si resignantem simoniace interpellare proposuit, sicut etiam, & resignatarius rogando ut pro ipso apud alium interpellat; Neuter tamen simoniam realem, quae ipso iure excommunicationem, & nullitatem tituli inducit, Extrauag. 2. de simon. committit, & censetur.

DECISIO LXXXIV.

Ex conf. 30. in Nouis, deest in antiq.

84 **R**esignanti pacisci non licet quod alius aliud beneficium renunciat, seu pensionem soluere, vel expensas Bullarum restituere teneatur, nisi id Papa in supplicatione exprimat.

DECISIO LXXXV.

Ex conf. 31. in Nouis, deest in antiq.

85 **S**imoniam conuentionalis est, si resignati promittitur, quod percipient nihilominus fructus, vel quod talis propinquam eius ducet in uxorem, ex promissione tamen sola non incurritur excommunicatio, ex Naua. in Man. c. 23. nu. 104. & 105. sin autem ex vi pacti fructus illos recipiat, aut aliud loco illorum, vel sequatur Matrimonium, excommunicationem incurrit. Quod si a pacto recedatur, & postea libere contrahatur, vel aliquid ex sola liberalitate donetur, non incurritur poena, etiam si minus principalis respectus ad praecedentia habeatur.

DECISIO LXXXVI.

Ex conf. 32. in Nouis, deest in antiq.

86 **S**imoniaca est omnis renunciatio beneficii ecclesiastici cum pacto etiam conditionali, etiam inani, & inutili, saltem si praebet causam dictae renunciationi, talis tamen renunciatio conuentionalis ab vna tantum parte puta renunciante, adimpleta valet, neutra tamen pars excommunicationem incurrit, ita Naua. in Man. c. 23. num. 111.

DECISIO LXXXVII.

Ex conf. 42. in Nouis, deest in antiq.

87 **S**icut simonia est conuentionalis si competitori digniori, ut desistat, promittatur temporale, & si ab vtraque parte obtento beneficio adimpleatur, efficitur realis, annullans omnia secuta; ita etiam mediatori, ut mihi collationem, vel praesentationem impetret, si quid promitto, simonia conuentionalis est, & si obtento beneficio soluum, efficitur realis, annexam habens excommunicationem, & actus nullitatem, ac ad illud reddor inhabilis, a solo Papa habitandus.

DECISIO LXXXVIII.

Ex conf. 50. in Nouis, deest in antiq.

88 **P**ermutatio beneficii pinguioris cum minus pingui, cum pacto, ut fructus excedentes sibi restituantur, est simoniaca. Idem est, si conueniant ut constituantur pensio aucteritate propria pro fructuum adaequatione.

DECISIO LXXXIX.

Simonia conventionalis est, si compermutantes pacifican-
tur, quod in certum euentum sibi ipsi propria beneficia
permutata restituant; & pœnas per Pium IV. & V. comit
tentibus confidentiam simoniacam impositas incurrunt;
Quarum vna est excommunicatio Papalis; Altera, perditio
beneficiorum habitorum; Tertia, inhabilitas ad habendum
alia; Quarta vero reseruatio beneficiorum per confidentiam
habitorum, & aliorum per eam vacantium prouisionis. Ta-
lis autem confidentiarius, quamuis dimisso beneficio, vigo-
re Cruciatæ, a censuris ob id incurfis absolui possit, & ablo-
utus, ordines iuste percipere queat, ad beneficia tamen ob-
tinenda a solo Papa habilitari poterit.

DECISIO XC.

Ex cons. 52. in Nouis, deest in antiq.

Simoniae crimen verè coram Deo committitur, cum tem-
pore quantumuis minimi, in lingua, obsequio, aut
manu datur in pretium rei spiritualis, & si attingit ad cul-
pam mortalem, siue ratione quantitatis, siue ratione irreue-
rentiæ, & deordinationis; reponendo rem spirituales in or-
dine rerum vendibilem, & æstimabilem, & temporaliù,
excommunicationem habet annexam: si autem alio respe-
ctu detur res illa, aut obsequium fiat, quam pro pretio, & so-
lutione rei spiritualis, puta pro dono gratuito, vel sustenta-
tione ministrorum, vel labore eorum, vel vexationis redem-
ptione coram Deo simoniam iure diuino, naturali, aut hu-
mano prohibita non est; vt proinde quando seruit alicui,
vt ei conferatur beneficium, aut tali suo ministro illud con-
ferre, simoniacum sit, ex prædictis constat.

DECISIO XCI.

Ex cons. 53. in Nouis deest in antiq.

Examinator, qui, vt amico rogari gratificaretur, pro-
mouendum in actu examinis alacriorem reddendo a-
diuuat, si adiutorium non fuit notabile, in pœnas contra si-
milia perpetrantes, Concl. Trid. sess. 24. ca. 28. de ref. S. Ca-
ueant statutas non incidit, etiam si postea munuscula gratis
oblata bona fide recipiat. Argu. c. Et si questiones de simon.

DECISIO XCII.

Ex cons. 56. in Nouis, deest in antiq.

Cum fauor, per quem vnus iuuat alium ad aliquam gra-
tiam consequendam, res suæ pretium in æstimabilis, &
inuendibilis sit consequenter qui vt Cardinalitiam digni-
tatem assequatur, aut alicui, vt fiat Cardinalis, donum ali-
quod dat, peccatum simoniæ committit. & in pœnas Bullæ
Gregorij XIII. incip. Ab ipso saltem excommunicationis
incidit; Quod si Pontifex fecit, & consentiit, cessant quidem
pœnæ temporales, sed non peccatum, nec pœna æterna.

DECISIO XCIII.

Ex cons. 64. in Nouis, deest in antiq.

Simonia non est, si ego alias licitè extinguo pensionem;
vt pecuniam receptam mutuem tibi illam tradituro ter-
tio volenti aliam similem extinguerè pensionem, & tu mi-
hi promittas interim aliquot annua.

DECISIO XCIV.

Ex cons. 67. in Nouis, deest in antiq.

Pœccati venia, cum non detur nisi correcto, Reg. peccati
venia, de regu. iur. in 6. consequenter realis simoniacus
in beneficio, non nisi eo dimisso, ab excommunicatione ab-
solvendus est.

DECISIO XCV.

Ex cons. 71. in Nouis, deest in antiq.

Simoniae ignoranter de beneficio, seu pensione prouisus,
ita fructus bona fide durante suos facit, ac si simo-

nia perpetrata non fuisset; post scientiam vero non solum
beneficium, aut pensionem dimittere, sed etiam fructus po-
stea perceptos restituere, vel remissionem, seu compensatio-
nem a Papa obtinere tenetur.

DECISIO XCVI.

Ex cons. 74. in Nouis, deest in antiq.

Resignatarius pecunias necessarias pro expeditione liti-
rarum resignanti vt amico, animo eos repetendi, vel
compensandi cum terminis soluendæ pensionis, non autem
in pretium resignationis mutans, aut soluens, verè coram
Deo, nec confidentiarius, nec simoniacus est, quamuis talis
in foro exteriori præsumitur, nisi eas sciente Papa, sciente
scilicet, & consentiente summo ipsius Datario persoluat.

DECISIO XCVII.

Ex cons. 75. in Nouis, deest in antiq.

Resignatarius accepta possessione beneficij, ita demum
potest resignanti quid dare, si principaliter propter Deū
de ipsi resignanti egentem in elemosinam, etiam si minus
principaliter det, vt obligationi antidotali satisfaciat.

DECISIO XCVIII.

Ex cons. 78. in Nouis, deest in antiq.

Resignans, si post captam possessionem a resignatario,
constituit vicarius ad regimen beneficij resignati,
licet illud regat de iure in vim dictæ deputacionis, &
non de facto, in foro tamen exteriori confidentiarius præ-
sumitur.

DECISIO XCIX.

Ex cons. 83. in Nouis, deest in antiq.

Confidentarij, qui recipiendo beneficium promitte-
bant resignanti retrocedere ante constitutiones Pij IV.
& V. adeo licitè fecisse censentur, vt si dem præstitam a-
dimplere cogentur.

DECISIO C.

Ex cons. 84. in Nouis deest in antiq.

Conuetudo etiam immemorialis ecclesiæ secundum
quam prouisi de canonicatu, & præbenda, ante quam
ad possessionem illorum admittantur, aliquid pro ecclesiæ
reparatione soluere solent, illicita, & simoniaca censi de-
bet, si pro ipsius beneficij, aut præbendæ acquisitione illud
soluatur. Quamuis enim beneficium ante, immo & post illius
erectionem, vacanti, a superiore onus aliquod temporarium
reale imponi possit, ea significatione de præben. personæ te-
men de eo prouidendæ nihil imponi poterit.

DECISIO CI.

Ex cons. 85. in Nouis, deest in antiq.

Parochus petens, vel etiam exigens ante collationem nu-
ptialis benedictionis, quæ pro huiusmodi datur consue-
tunt, si male facit simoniacus tamen non est, nec censu-
ras incurrit. ex S. Tho. 2. 2. qu. 100. art. 3. Caet. ver. simonia.
& Nauar. in Man. c. 23. null. 1. o. & dato quiddam simoniam in
istis committeret, excommunicationem tamen non incurre-
ret, cum hæc non nisi ob simoniam in ordine, vel beneficio
incurratur.

DECISIO CII.

Ex cons. 93. in Nouis, deest in antiq.

Extrauagans Pij V. incip. Intolerabilis quæ est 87. in or-
dine, contra simoniacos lita, inhabilitans simoniacè
beneficia, & dignitates acquirentes, pensionem acquirentes
non ligat, nec etiam eos, quibus ignorantibus a tercia perso-
na aliquid simoniaco acquiritur.

DECISIO CIII.

Ex cons. 94. in Nouis, deest in antiq.

Ignorantia probabilis, qualis est illius, qui sciens quæ-
sua beneficia per festum eius iurisperitum,
quem illic tractaturum non credebat, tractari, nõ corauit
dili-

diligentia de bonitate dictarum actionum inquirere, a censura excommunicationis, & penis, quas incurreret beneficiarius, excusat, ex Na. in Man. c. 23. nu. 45. & c. 227. nu. 172.

DECISIO CIV.

Ex cons. 99. in Novis, deest in antiq.

104 **S**imoniam realis mediator fructus beneficii, quæsi alteri ex causa suæ meditationis malè perceptos restituere tenetur; sic autem ignoranter bona fide de huiusmodi beneficio prouisus, quamuis titulum non acquirit, vnde & beneficium per alienam simoniam sibi acquisitum dimittere tenetur, c. Nobis, cap. ex insinuatione, & c. de simoniace. de simon. fructus tamen si sunt industriales, quales vt plurimū sunt fructus beneficiorum, cum cultura, & opera beneficiarij quarantur, ex Pan. in ca. Grauis, nume. 6. de restit. spoliat. etiam extantes, vel ex quibus locupletior factus est, facit suos, Naturales autem extantes, ut quibus factus est dicitur, non ecclesiæ, sed ei, cui primo beneficium legitime conferatur, restituere debet arg. c. cum vos. de off. ordin. & cap. Quia sæpe. de elect. & ideo si huiusmodi ignoranter per simoniam promotus, post renuntiationem a se factam fuerit reprobatus, vel a Sede Apostolica illius retentionem obtinuerit, fructus illos, vti primus qui canonicè succedit, faciet suos.

TITVLVS III.

Ne prælati vices suas, vel ecclesias, sub annuo censu concedant.

SUMMARIUM.

- 1 Iurisdictionem temporalem emendo, an, & quandoquidem mortaliter peccat.
- 2 Vicariatus episcopi sine simonia emi nequit, sic tamen emens non est excommunicatus.

DECISIO I.

Ex consil. 1. alias 22. de empt. & vend.

1 **M**ens pretio, officia quædam temporalia iudicandi ab eis qui poterant ea ipsi gratis conferre, mortaliter peccat, legem transgressus, Auth. vt iudices sine quo suffi. col. lat. 2. & etiam consentiens, & causa existens vt collator eorum accipiendo pecuniam peccat, cum sit turpe lucrum; ex Pan. in c. 1. & 2. Ne prælat. vic. & Nau. in Man. ca. 25. num. 7. Nisi certa modificatione ea vendant, nimirum honesto pretio, & personis idoneis; ex S. Thom. ex opus. 2. 1. Huiusmodi tamen iudicandi munus iuste exercendo non peccat, & illud retinere potest, nec quæsi per iustum exercitium prælatorum officiorum restituere tenetur; secus autem, si aliquid iniuste acquirat: ita Nau. in Man. c. 17. num. 3.

DECISIO II.

Ex cons. 2. in utrisque.

Canonici Sede vacante convenientes circa electionem Vicarij, & paciscentes, vt quicumque eorum eligitur Vicarius, tam salariū ei ratione Vicariatus soluendum, quam omne aliud emolumentum Vicario Episcopi solui solitum, inter se, & alios Canonicos æqualiter diuideret teneatur, & vnus eorum postea electus, huiusmodi pactum seruans, & vnicuique eorum singula æqualiter diuidens simoniam omnes realem admittunt; Cum Vicariatus generalis Episcopi, & cuiuslibet alterius prælati res spiritualis sit, ca. 1. & 2. Ne prælat. vic. suas excommunicationem tamen non incurrit; Extrauag. 2. de simon. cum hæc solum contra simoniacos in ordine, vel beneficio lata sit, quale non est vicariatus officium, vnde nec irregulares celebrando efficiuntur.

TITVLVS IV.

De Magistris.

SUMMARIUM.

1 Lector sacre scriptura etiam in cathedralibus regularibus ponendus.

DECISIO I.

Ex cons. 1. in vtr. sque.

1 **I**n ecclesijs cathedralibus, tam regularibus, quam secularibus lector sacre scriptura ponendus est, ex Concl. Trid. sess. 5. c. 1. de refor. vbi autem eadem ecclesia, & cathedralis, & regularis est; non duo lectores, sed vnus sufficit, cum vna tantum sit ecclesia, & proinde vno iure censeri debet, ca. cognouimus, 2. q. 1. cui lectori vbi præbendæ non sunt, de stipendio prouidendum est; & ceteris paribus canonicè eundem ecclesiæ alij externo præferendus est, arg. c. nullus. d. 61.

TITVLVS V.

De Iudæis.

SUMMARIUM.

- 1 Filij hereticorum, & Iudæorum non sunt ordinandi.
- 2 Vendere Iudæis ramos myrri ad finem celebrandi scenophegia non licet.
- 3 Vjuras, qui iuste cum conuenientibus Capitulis Iudæis per mittit, ad eas soluendum compellere potest.
- 4 Vjuras concedendi licentia concessa a Papa, non se extendit extra terras ecclesie in temporalibus subiectas.
- 5 Papa Iudæis permittere potest vjurarum exercitium.
- 6 Arma deferentes infidelibus, an, & quando peccant, & absolendi sint.
- 7 Arma fabricare, fideles inter Turcas habitantes an possint.
- 8 Christiani in terris Turcarum habitantes, an equos illis vendere possint.
- 9 Christiani inter Turcas commorantes, an milites stipendia rj esse queant.
- 10 Sacri, & alia vasa aenea, vel ferrea an inter arma Turcis deferri prohibita censeantur.

DECISIO I.

Ex cons. 1. alias 22. de Hereticis.

1 **F**ilij hereticorum quorum patentes damniati fuerunt, & ipsi, vel statua, vel ossa eorum combusta sunt, & etiam Iudæorum, iad sacros ordines vsque ad quartam generationem promoueri non possunt, vt habetur per Paul. III. Extrauag. Cum ex Apostolatus. constit. 42. & Gregor. XIII. Extrauag. edit. 1573. quod idem de descendentibus a Mauris intelligendum est, nec possunt tales in Guardianum, Prælatum, aut Prouincialem eligi, aut ad prædicandum admitti.

DECISIO II.

Ex cons. 2. alias 1.

2 **V**enditio ramusculorum myrri, quibus vtuntur Iudæi in festo Scenophegie celebrando, per se considerata peccatum non est, nec aliquod secum peccatum admixtum habet, sed efficitur peccatum, etiam mortale solum ob circumstantiam malam finis mortaliter mali, ex S. Tho. 1. 2. q. 18. art. 4. & 7. quandoquidem eos venderet Hebræis ad finem, vt ipi si eis ad scenophegia celebranda vtantur: Sin vero in eorum venditione finis bonus apponatur, puta ob quarendam sibi pecuniam, qua se sustentent, vel alia eis honestè vtantur, nullum omnino peccatum in eorum venditione admittitur, ita Nau. in Man. ca. 17. nu. 195.

DE.